

Aktivitets-ark 2 (3.-6. klasse)

Årstid: April-september

Hvor finder pindsvinet nemmest føde?

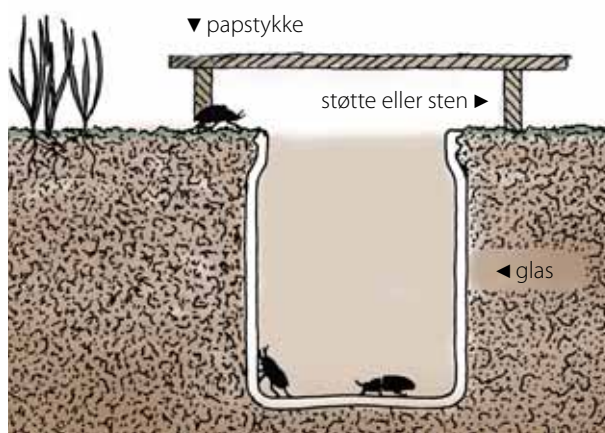
Sæt smådyrsfælder op på de forskellige lokaliteter og sammenlign fangsten. Tag udgangspunkt i, hvad pindsvinet kan finde at spise. Lad eleverne undersøge, hvor pindsvinet nemmest vil kunne finde en masse føde. På Projekt Pindsvins hjemmeside under "fakta" kan eleverne læse, hvad pindsvinet spiser. Aktiviteten skal helst foregå over 2 dage.

Sorteringskasse til smådyr. Inddel eleverne i grupper. Lad hver gruppe stå for en sorteringskasse til smådyr. Har man ikke sorteringskasser på skolen, kan de nemt fremstilles af plasticasser til at så frø i eller af en kasse til skruer og småværktøj. Hovedsagen er, at kassen er inddelt i fire til seks rum, og at den har et gennemsigtigt låg. I bunden af hvert rum skriver eleverne kriteriet for de dyr, som skal være i rummet. Vælg nogle afgrænsede grupper af dyr, som er forholdsvis nemme at inddele, fx et rum til dyr uden ben, et til dyr med 6 ben, et til dyr med 8 ben og et til dyr med mere end 8 ben. En bestemmelsesdug til landdyr er god til at lave den videre sortering efter.

Til turen. Medbring et par små skovle, 5-10 syltetøjsglas, 5-10 kartofler, 5-10 forstørrelsesglas, nogle papstykker (ca. 15 x 15 cm) samt sorteringskasser til små dyr, et par sakse, dolke, snor og nogle lupper. Tag evt. madpakker med, fugtservietter til hænderne og et lille plastikvarium, hvis nogle af dyrene skal lånes med hjem.

Fangglas

Syltetøjsglas og papstykker skal bruges til at lave en fælde af. Med en skovl graves et hul, som glasset kan komme ned i. Kanten af glas-

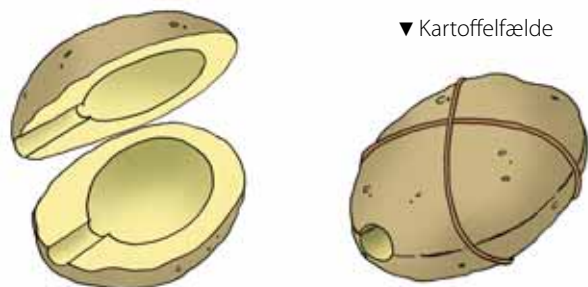
▲ Fangglas

set skal flugte med jordoverfladen. Fordel fire småsten rundt om glasset og læg papstykket ovenpå. Læg evt. en lille sten oven på papstykket, hvis det blæser. Papstykket skal forhindre, at glasset fyldes med vand, og at dyrene drukner, hvis det begynder at regne.

Kartoffelfælde

Skær en stor kartoffel midt over og lav et indgangshul og et hulrum i hver halvdel. Bind kartofflen sammen med snor og læg den på jorden.

Tjek dagen efter, om der er kommet dyr i fælderne. Sammenlign dyrene fra de forskellige lokaliteter og find ud af, på hvilken lokalitet pindsvinet nemmest kan finde føde. Husk at fjerne alle fælderne igen.

Vejledning til aktivitets-ark 2 (3.-6. klasse)

Formål

Aktiviteten lærer eleverne at **opsamle, ordne og formidle data og informationer** om udvalgte organismer. Ved at tage udgangspunkt i pindsvinet lærer eleverne, at smådyrene er en del af en større sammenhæng, og eleverne får lejlighed til at sætte sig i pindsvinets sted. **Sammenligningen af undersøgelsesresultaterne** mellem de forskellige lokaliteter **lærer eleverne om sammenhængen mellem et dyrs levested og fødeudbudet**. Aktiviteten giver eleverne mulighed for at **stille spørgsmål med udgangspunkt i egne ideer og fremsætte hypoteser som grundlag for undersøgelsen**. Hvor vil de fx forvente, at pindsvinet nemmest finder sin føde?

Tips til undervisningen

Inden forsøget sættes i gang, er det en god idé at give hver gruppe elever et sæt A4-ark, som er inddelt på samme måde som sorteringskassen. Hvis hver elevgruppe fanger dyr på tre lokaliteter, så lav et A4 ark til hvert sted, fx skoven, haven, marken, hækken, grøntsagsbedet og græsplænen. Så kan eleverne, når de kommer i felten, skrive op, hvor mange dyr de har fundet i hver kategori på de forskellige lokaliteter.

Husk at din holdning til småkravl smitter eleverne. Hvis du fx er bange for edderkopper, så hold det for dig selv. Sørg for at fortælle eleverne, at fælderne kun må stå et døgn, og at de skal huske at samle alle fælder ind efter brug, så dyrene ikke lider overlast. Dyrene skal have fugt og luft i fangglasset og sættes ud igen, når man er færdig med at bruge dem. Eleverne lærer på denne måde, at dyr skal behandles med respekt. Prøv også at kigge efter smådyr under sten og træstykker i kompostbunken eller under bladene i skovbunden. Tag evt. nogle af dyrene med hjem. Snegle er nemme at passe. Der er mange forskellige, og de er sjove at kigge på. På Naturhistorisk Museums hjemmeside kan du finde artikler om nøgensnegle i haverne på linket: www.naturhistoriskmuseum.dk/natur/aarstiden/snegleside/sneglestart.htm

Spørgsmål man kan stille

- Hvad kan pindsvinet godt lide at spise?
- Er der nogle dyr, pindsvinet nemmere kan fange end andre?
- Er der dyr, som pindsvinet ikke bryder sig så meget om?
- Hvor vil I forvente at finde flest smådyr, som pindsvinet kan lide?

LITTERATUR

Pindsvinet. Natur og Museum 2004
af Sussie Pagh

Gyldendals guide til danske insekter 2004
af Lars Serritslev

Insekter 2002
af Jim Bruce

Krible-krable-dyr 2001
af Bent Jørgensen

Små dyr i hus og have 1997
Lars Henrik Olsen, Jakob Sunesen,
Bente Vita Pedersen

Små dyr i skoven 2004
af Lars-Henrik Olsen

NYTTIGE ADRESSER

Materialer til feltforsøg
Scandidact, www.scandidact.dk
Gundlach, www.gundlach.dk
Benfidan, Præstbrovej 10, 7900 Nykøbing M.
Tlf.: 97 72 44 66

